

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1988-1989

ALGEMENE TOELICHTING

**bij de middelen- en de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1989**

INHOUD

	Blz.
I. Algemene inleiding	3
II. De middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989 . .	18
III. De uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989 . .	22
IV. Het investeringsprogramma van de Vlaamse Gemeenschap voor 1989	28
V. Vastleggingsmachtigingen voor het begrotingsjaar 1989	38

1. ALGEMENE INLEIDING

Als rechtstreeks gevolg van de wetten op de Staatshervorming, en meer bepaald de bijzondere wet van 8 augustus 1988 tot hervorming der instellingen en de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten worden de bevoegdheden en de middelen van de Vlaamse Gemeenschap nagenoeg verviervoudigd.

De begroting 1989 zowel wat de middelen als wat de uitgaven betreft diende bijgevolg volledig hermaakt te worden in functie van deze nieuwe institutionele context.

Daarenboven dienden de bedragen die én bij de Financieringswet worden vooropgesteld inzake de nieuwe overgehevelde bevoegdheden én deze inzake de vroegere bevoegdheden getoetst te worden aan de feitelijke evolutie van de betrokken uitgavenmechanismen en aan de beleidsklemtonen die de Vlaamse Executieve in de begroting 1989 wenst te leggen.

Daarom zijn de begrotingsvoorstellen die u heden worden voorgelegd het resultaat van een begrotingscontrole waarbij elke begrotingspost aan een grondig onderzoek werd onderworpen.

Het begrotingsjaar 1989 is immers cruciaal voor de Vlaamse Gemeenschap. Als gevolg van de Financieringswet worden de Gemeenschappen en de Gewesten verplicht tot een deelname in de inspanning tot sanering van de overheidsfinanciën.

De middelen werden immers aldus bepaald dat op langere termijn de Gemeenschappen en de Gewesten een saneringsinspanning van 2 % van hun totale uitgavenpakket dienen te leveren.

Voor 1989 komt dit voor de Vlaamse Gemeenschap neer op een tekort van nagenoeg 6 % van de totale uitgaven bij ongewijzigd beleid.

De budgettaire uitdaging waarvoor de Vlaamse Executieve gesteld wordt is dus zeer belangrijk. Daarom wordt in het Vlaamse Regeerprogramma dat op 2 februari jongstleden door de Vlaamse Executieve opgesteld en door de Vlaamse Raad werd aanvaard, gesteld dat het beleid van de Vlaamse Executieve zich zou situeren binnen bepaalde budgettaire grenzen die door de wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten zijn vastgelegd.

Op langere termijn is de evolutie van de aan de Vlaamse Gemeenschap toegekende middelen ontegensprekelijk gunstig. Maar tijdens de eerstvolgende jaren zal de financiële situatie bijzonder moeilijk zijn.

Daarom moet van bij de aanvang de financiële toestand van de Vlaamse Gemeenschap op een duurzame wijze veilig worden gesteld. Een orthodox beleid moet dus budgettair restrictief zijn.

In het Regeerprogramma werd voorzien dat bij het bepalen van de evolutie van de globale uitgaven rekening zou worden gehouden met de evolutie, in reële termen, van de globale middelen zoals die voortvloeien uit de financieringswet. De evolutie van de globale uitgaven moet jaarlijks overeenstemmen met de evolutie van de in de financieringswet vermelde basisbedragen, waarbij in 1989 vertrokken wordt van de globale bedragen vastgesteld door de wet.

Door aldus de financiële toestand duurzaam te beveiligen

wordt het opbouwen van nieuwe schuld door de Vlaamse Gemeenschap op een evenwichtige wijze verdeeld tussen de huidige en de toekomstige generaties en wordt het gevreesde sneeuwbaleffect inzake de financiële lasten voorkomen.

Deze begrotingsdoelstelling wordt meer dan bereikt. In de ontwerpbegroting 1989 beschikt de Vlaamse Gemeenschap over 342.466,3 miljoen frank aan middelen en 362.598,3 miljoen frank aan uitgaven. Het begrotingstekort kan bijgevolg beperkt worden tot 20.132,0 miljoen frank, hetzij 5,5 % . Inzake vastleggingskredieten bedragen de totale uitgaven 379.824,9 miljoen frank. Dit cijfer geeft de totale beleidsruimte weer waarbinnen de Vlaamse Executieve voor 1989 het Vlaamse Regeerprogramma zal uitvoeren.

De begrotingsvoorstelling voor 1989, vooral inzake de uitgavenbegroting weerspiegelt het feit dat dit begrotingsjaar als een overgangsjaar dient te worden beschouwd.

Om begrotingstechnische redenen moeten de uitgaven opgedeeld worden volgens de zogenaamde sectoren van oorsprong. Daarbij worden de uitgavenkredieten wat betreft de vroegere bevoegdheden volledig ondergebracht onder de sector „Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap”. De overgehevelde nieuwe bevoegdheden worden voorgesteld per sector van oorsprong.

Aldus wordt de leesbaarheid van deze overgangsbegroting vergemakkelijkt. Daarenboven zijn een aantal diensten nog niet effectief overgeheveld en worden de uitgaven voor deze diensten nog steeds ten laste genomen door de nationale begroting. Hiervoor zal later een inhouding op de middelen van de Vlaamse Gemeenschap worden toegepast door de nationale overheid op basis van een afrekening van de aldus gedane uitgaven.

De personeels- en werkingskosten van deze over te hevelen diensten worden bijgevolg enkel pro memorie in de begroting vermeld. De bedragen worden evenwel voorzien in een provisioneel krediet en dit in toepassing van artikel 75 van de Financieringswet.

De uitgaven bedoeld in artikel 77 van de Financieringswet daarentegen worden voorzien op de daartoe bestemde begrotingsartikels.

Om deze redenen is het voor dit overgangsjaar technisch onmogelijk en in ieder geval weinig zinvol globale vergelijkende tabellen van de uitgaven inzake nieuwe bevoegdheden op te maken en ter dokumentatie van de Vlaamse Raad toe te voegen. Desgevallend kan een vergelijking voor en na staatsvorming worden gemaakt naar aanleiding van de bespreking van de diverse deelbegrotingen in de gespecialiseerde commissies.

Om dezelfde redenen zal in het verantwoordingsprogramma en in ieder geval wat de nieuwe bevoegdheden betreft, enkel verwezen kunnen worden naar de samenstelling van de basisbedragen zoals deze werden samengesteld in het kader van de bijzondere wet betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten.

De fundamentele begrotingsbeginselen van universaliteit en niet-affectatie van de middelen worden geëerbiedigd. Dit betekent dat alle ontvangsten in de middelen werden opgenomen. De begrotingsfondsen worden bijgevolg, meer in het bijzonder wat de nieuwe overgedragen bevoegdheden betreft tot het strikt noodzakelijke minimum beperkt.

Aan de uitgavenzijde wordt niet alleen elke nieuwe vorm van debudgettering vermeden, maar wordt bovendien een einde gesteld aan bestaande debudgetteringsmechanismen

zoals deze vroeger in de nationale begroting bestonden. Zo worden de uitgaven, met inbegrip van het investeringsprogramma, volledig gebudgetteerd, waardoor een einde wordt gesteld aan belangrijke bestaande prefinancieringsmechanismen. Hetzelfde wordt toegepast inzake het waarborgfonds voor de Schoolgebouwen dat voortaan een kapitaaldotatie ontvangt.

Bestaande in de vroegere begroting van de Vlaamse Gemeenschap gedebudgetteerde uitgaven worden binnen de grenzen van wat financieel haalbaar is, eveneens stapsgewijze geherbudgetteerd. Aldus wordt de prefinanciering van de huisvestingspremies verder met 400 miljoen frank afgebouwd en gebudgetteerd.

Tijdens de begrotingscontrole die aan de opmaak van deze begroting voorafging werd een zorgvuldig onderzoek verricht begrotingsartikel per begrotingsartikelen en meer in het bijzonder inzake de onvermijdbare uitgaven (vaste uitgaven, correlatieve kredieten) de spijsingskredieten van de begrotingsfondsen en de gesplitste betalingskredieten, van de werkelijke betalingsbehoeften voor 1989. Hierdoor wordt vermeden dat deze uitgaven kunstmatig zouden worden onderschat en aldus een potentieel bijblad zou worden gecreëerd. Daarenboven worden de nodige begrotingscontrolemechanismen ingebouwd, zodat de bestendige uitvoering van de begroting nauwgezet kan worden opgevolgd.

Deze permanente opvolging van de begrotingsuitvoering is nu meer dan ooit noodzakelijk. Vanaf 1 januari 1989 is de financiële autonomie van de Vlaamse Gemeenschap immers doorgetrokken naar de thesaurie. De kasuitgaven, voor zover niet of onvoldoende gedekt door kasontvangsten, dienen bijgevolg gedekt te worden door het aangaan van leningsfinanciering. De Vlaamse Executieve zal er bijgevolg ten eerste over waken dat deze leningsfinanciering, ook wat de korte termijn schatkistfinanciering betreft, tot een strikt minimum kan worden beperkt.

Het netto te financieren saldo mag dus in geen geval aangroeien boven het voormelde begrotingstekort als gevolg van een tekort bij de thesaurieverrichtingen.

Voor wat de dekking van het begrotingstekort betreft vraagt de Vlaamse Executieve aan de Vlaamse Raad machtiging om de nodige leningen te kunnen aangaan.

De begroting 1989 is voor de Vlaamse Regering in feite een soort overgangsbegroting aangezien de door de staatshervorming voorziene overheveling van bevoegdheden in de praktijk – althans voor een aantal beleidsdomeinen, en inzonderheid voor een aantal over te hevelen administraties en diensten – pas in de loop van het jaar haar beslag kennen.

Een fundamentele evaluatie en bezinning omtrent de beleidsprioriteiten kon dan ook bij het opstellen van deze begroting nog niet worden gemaakt. Dit zal echter wel gebeuren voor de begroting 1990 die later op het jaar zal worden opgesteld. De budgettaire noodwendigheden nopen ons immers tot het stelselmatig in vraag stellen en herzien van verouderde en/of gerealiseerde beleidsopbjectieven, zodat budgettaire ruimte wordt vrijgemaakt voor nieuwe noden en behoeften.

In het raam van de hen binnen de toepassing van de begrotingsnorm toegemeten kredieten en in uitvoering van het Vlaams Regeerprogramma hebben de Gemeenschapsministers niettemin reeds een aantal duidelijke klemtonen gelegd.

MINISTER N. DE BATSELIER :

Vice-Voorzitter en Gemeenschapsminister van
Economie, Middenstand en Energie

Door het inschrijven van een krediet van 4,9 miljoen frank voor de werking van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid moet het mogelijk zijn deze Commissie te activeren, na een grondige evaluatie van haar werking en gelet op het belang van een aangepast voorkomingsbeleid.

De landbouwscholing betreft een totaal bedrag van 99,1 miljoen frank aan niet-gesplitste-kredieten waarvan 75 miljoen frank als spijzingskrediet voor het Fonds voor de Landbouwworming. Dit krediet wordt administratief geblokkeerd tot na de regeling met de nationale overheid van de debettoestand van het betreffende Fonds. Verder wordt een krediet van 23 miljoen frank voorzien voor de scholing – in zijn diverse aspecten – van de personen die in de landbouw werkzaam zijn.

In de sektor van de Middenstandsopleiding wordt een krediet van 1.228,6 miljoen frank voorzien als toelage voor het Instituut voor de Voortdurende Vorming van de Middenstand, waarvan 1.190 miljoen frank voor de lopende uitgaven (werkingskosten) en 38 miljoen frank voor de kapitaaluitgaven (investeringen). De substantiële verhoging van deze be-toelaging, tegenover 1988, moet het Instituut de mogelijkheid geven een vernieuwd en dynamisch beleid naar de vormingsprogramma's toe te organiseren rekening houdende met het eigen karakter en finaliteit.

Tevens wordt voorzien in een nieuw artikel 12.20.02 voor allerhande uitgaven in verband met de vorming van de middenstand : een gesplitst krediet met 60 miljoen frank vastleggingskrediet en 60 miljoen frank ordonnanceringskrediet. Dit nieuw artikel moet het mogelijk maken de initiatieven die – tot 1988 – op het Fonds voor Onderwijs en Vorming werden georganiseerd verder te zetten alsmede nieuwe initiatieven te ontplooien gericht op de sensibilisatie en vorming van de middenstand. De verbetering van de kwaliteit van de opleiding zal daarbij de eerste prioriteit zijn.

In het kader van de economische expansiesteun voor de grote ondernemingen (sektor „handel en nijverheid”) worden – voor het Fonds voor de Economische Expansie en Regionale Reconversie en het Regionaal Ontwikkelingsfonds samen – vastleggingsmachtigingen geopend ten bedrage van 9.000 miljoen frank.

Binnen het kader van de algemene expansiewetten moet deze machtiging de mogelijkheid van een selectieve steunverlening garanderen. Een aanpassing van de richtlijnen zal zich dienaangaande opdringen. Bij deze aanpassing zal bijzondere aandacht uitgaan naar het stimuleren van ecologie- en energievriendelijke investeringen.

Voor de economische expansiesteun voor de KMO's (sector „Middenstand”) worden – voor het Fonds voor de Economische Expansie en Regionale Reconversie en het Regionaal Ontwikkelingsfonds samen – vastleggingsmachtigingen geopend ten bedrage van 3.940 miljoen frank.

Door de aanpassing van de richtlijnen zal gestreefd worden naar een efficiëntere vorm van steunverlening naar de KMO's. Deze efficiëntie zal zich vertalen in een administratieve vereenvoudiging van de dossiers en een hogere individuele steunverlening. Daartoe zal een drempelwaarde van betoelaging overwogen worden. In deze richtlijnen zal ook een grotere aandacht voor de dienstensektor, de adviesverlening en exportbegeleiding onderzocht worden naast de alge-

mene aanmoediging van ecologie en energievriendelijk ke investeringen.

Voor het economisch overheidsinitiatief wordt voorzien in een machtiging op het Fonds voor Innovatie en Technologie van 1.250 miljoen frank, naast een niet-gesplitst-krediet van 500 miljoen frank voor de financiering van de GIMV. Bedoe-ling is op deze wijze de versteviging van de kapitaalstructuur van de GIMV veilig te stellen.

Dit neemt niet weg dat de GIMV tevens, zonder wijziging van de bestaande aandeelhoudersstructuur, zelf bijkomende financiële middelen zal kunnen verwerven.

De GIMV zal verder dienen te zoeken naar nieuwe finan-cieringstechnieken binnen de groepen van jonge starters, co-öperatieven en de KMO.

Als machtiging voor het Fonds voor het Tndustrieel Onder-zoek in Vlaanderen wordt 2.450 miljoen frank voorzien. De-ze substantiële verhoging wordt mede veroorzaakt door de overdracht ingevolge de financieringswet van een aantal kre-dieten tot spijziging van het industrieel onderzoek.

De sectie 71 – Energie wordt geactiveerd rekening hou-dend met de beperkte mogelijkheden. Basisopties zijn hier het organiseren van een sensibiliseringscampagne voor het rationeel energiegebruik en het uitvoeren van grondige stu-dies naar het energiebeleid toe.

Om administratief-organisatorische redenen werden reeds nieuw overgedragen materies gegroepeerd in bestaande be-grotingsartikelen op de Sectie 70 – Economie. Voor het grootste deel materies was het niet mogelijk.

Voor de machtigingen in de economische expansiesteun van de ex-nationale sectoren wordt 1.351 miljoen frank voor-zien. Deze machtiging kan volstaan voor de reële behoeften 1989, en laat desgevallend toe enige achterstand in de dos-siersbehandeling op te halen.

Voor het Fonds bestemd om het in stand houden en het uitbreiden te verzekeren van de koopvaardij en de vissers-vloot wordt een vastleggingsmachtiging van 3.500 miljoen frank voorzien.

495 miljoen frank wordt voorzien op artikel 41.04, sector Verkeerswezen, als tussenkomst in de intresten op leningen toegestaan door de gemachtigde kredietinstellingen als rente-toelagen voor de koopvaardijvloot.

Binnen de overgehevelde materies werd een bijzondere inspanning geleverd voor de subsidiëring van de cinematogra-fische nijverheid, daar het overgedragen krediet onvoldoende was om deze sektor in Vlaanderen eenzelfde steun te garan-deren : het krediet werd dan ook opgetrokken tot 81,9 mil-joen frank.

Via de kredieten overkomende van Economische Zaken wordt de betoelaging aan het S.C.K. georganiseerd : 796,2 miljoen frank via artikel 41.05, lopende uitgaven en 73,2 miljoen frank via artikel 61.03, kapitaaluitgaven.

De kredieten overkomende van de Eerste Minister voor-zien in de financiering van de Eureka-projekten op artikel 01.04 en de ruimtevaartprogramma's op artikel 01.03.

Naar de begroting 1990 toe zal een vereenvoudiging en hergroepering van de begrotingsartikelen betracht worden.

Een actieprogramma rond nieuwe materialen zal worden opgestart.

Het actieprogramma rond de biotechnologie wordt via een

specifiek begrotingsartikel 01.20, afkomstig van de Eerste Minister, en omvattende een niet-gesplitst-krediet van 196,2 miljoen frank, gehonoreerd.

De werking van het Fonds voor het Industrieel Onderzoek in Vlaanderen en de aanwending van de middelen zal kritisch worden onderzocht om te kunnen beantwoorden aan de noden gecreëerd door de verruimde bevoegdheden. Indien nodig zal een decretaal initiatief genomen worden.

Via het artikel 12.35.03 worden de kredieten die ingevolge de financieringswet overkomen van Buitenlandse Handel gegroepeerd. Er wordt een niet-gesplitst krediet van 123 miljoen frank voorzien. Dergelijke groepering moet een gecoördineerd beleid inzake de exportpromotie en buitenlandse handel vanuit de economische sektor mogelijk maken, temeer daar op de Sectie 70 nog andere artikelen, zoals artikel 12.22.03, een degelijk beleid kunnen ondersteunen.

Het krediet voorzien onder artikel 41.02.03 betreffende de toelage aan de SERV voor de Stichting Technologie Vlaanderen wordt verhoogd met 5 miljoen frank tot 55 miljoen frank.

Dit artikel moet in samenhang gelezen worden met artikel 41.05.03, krediet van 70 miljoen frank, welke thans exclusief de toelage aan de SERV omvat.

Deze inspanning is noodzakelijk om een gezonde financiële structuur van de SERV te waarborgen.

Als belangrijk orgaan in de Vlaamse overleg- en adviesstructuren, en gezien de toenemende opdrachten vanuit de Vlaamse overheid naar de SERV toe, kan deze laatste geen degelijke werking op een constant budget blijven garanderen.

De toelagen aan de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen blijft behouden op 169,3 miljoen frank.

De subsidiëring van het I.W.O.N.L. wordt georganiseerd via het artikel 41.01.03, met een niet-gesplitst-krediet van 21,8 miljoen frank, dat de toelage voor de werkingskosten omvat en artikel 01.01.03, met een niet-gesplitst-krediet van 113,1 miljoen frank, dat, als niet economisch verdeeld artikel, een meer projektmatige betoelaging toelaat.

89 miljoen frank wordt, als niet-gesplitst-krediet, voorzien voor de financiering van de instellingen belast met het beheer van de vroegere nationale sectoren. Dit krediet is afkomstig van het Ministerie van Economische Zaken.

MINISTER L. WALTNIEL : Gemeenschapsminister van
Ruimtelijke Ordening en
Huisvesting

Inzake ruimtelijke ordening vormt een decreet op de ruimtelijke ordening, waarbij de onmiddellijke knelpunten opgelost worden en de nodige aanpassingen en wijzigingen opgenomen worden die een eigentijds ruimtelijk beleid mogelijk maken, een hoofddoelstelling.

Het ruimtelijk beleidsplan Vlaanderen krijgt een wettelijke basis in het decreet op de ruimtelijke ordening en wordt verder afgewerkt via de sectorstudies.

De bevraging van de gemeentebesturen in verband met de gewestplannen moet toelaten verantwoorde wijzigingen aan te brengen voor dringende noden of nieuwe behoeften.

Stads- en dorpsherwaardering moet een nieuw elan krij-

gen. Hiertoe dienen bijkomende middelen besteed te worden voor herwaarderingsoperaties en voor de specifieke woonnoodgebieden. Het besluit op de stadsontwikkelingsprojecten dient tevens geoperationaliseerd te worden.

De uitrusting van industrieterreinen dient beter in te spelen op de vraag. Het aanbod van uitgeruste percelen dient nu te gebeuren en niet in tijden van economische recessie.

Inzake huisvesting is het aangewezen de prefinanciering van de premies inzake bouw, koop en sanering verder af te bouwen. Elke afbouw dient gepaard te gaan met een overeenstemmende inschrijving van rechtstreekse kredieten in de begroting.

Uit studies terzake is gebleken dat in het Vlaams Gewest jaarlijks 85.000 woningen moeten worden vervangen of gesaneerd. Alleen voor 1987 waren 75.000 gezinnen ingeschreven op de wachtlijsten van de erkende vennootschappen.

Daarenboven kampen de grote steden zoals Antwerpen, Gent en andere tegen een steeds grotere verkrotting van de stadskern.

Te dien einde werd trouwens het begrip „Woonnoodgebied” ingevoerd. Ook de bejaarden, de gehandicapten en de grote gezinnen zijn vragende partij op het stuk van sociale woonkansen.

MINISTER J. LENSSSENS : Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin

De bekommernis die bij de opmaak van de begroting inzake welzijns- en gezinsbeleid voorlag was driedelig namelijk :

- continuïteit
- kwaliteitsbevordering
- nieuwe initiatieven

Hieronder enkele van de belangrijkste krachtlijnen.

1° Voor de thuiszorg

De inspanningen inzake bevordering van de thuiszorg vinden op de eerste plaats hun vertaling in de middelen die worden vrijgemaakt ter verbetering van het statuut van de gezins- en bejaardenhelpers. Echter ook in andere sectoren van het welzijnsbeleid vindt men deze bekommernis voor een kwaliteitsvolle thuiszorg terug.

Zo worden binnen het bejaardenbeleid en het gehandicaptenbeleid de nodige middelen voorzien voor de bevordering van initiatieven tot ondersteuning van de verzorging thuis of in andere zelfstandige woonsituaties.

2° Met betrekking tot het voorzieningenbeleid van gehandicapten en jongeren

Ook in deze sector gaat op de eerste plaats belangrijke aandacht naar het creëren van de budgettaire ruimte voor realisatie van de afspraken in het kader van het ontwerpakkoord met betrekking tot het personeelsstatuut.

Tevens werden de nodige middelen ingeschreven om de in hetzelfde ontwerpakkoord vooropgestelde personeelsuitbreidingen te realiseren.

Daarenboven werd de volledige kost van de voorzieningen in deze sector begroot met een bijkomende inspanning voor het wegwerken van gecumuleerde achterstal. Dank zij deze

budgettaire orthodoxie zullen de moeilijkheden met betrekking tot het tekort dat door de voorzieningen zelf diende te worden gefinancierd, kunnen worden weggewerkt.

Ook worden de middelen voorzien voor de uitvoering van het decreet inzake bijzondere jeugdbijstand en de uitbreiding van bevoegdheden in dit kader.

3° In het bejaardenbeleid gaat naast de aandacht voor thuiszorg een belangrijke inspanning naar een uitbreiding van de investeringskredieten voor de bouw van rustoorden en andere residentiële voorzieningen (+ 25 %)

Met deze inspanning wordt een antwoord gegeven op de uitdaging waarvoor de demografische evolutie ons plaatst.

4° In het kader van de strijd tegen de armoede verdienen twee initiatieven bijzondere aandacht.

In het kader van een permanente vorming van het O. C.M. W. -personeel inzake het lokaal sociaal beleid wordt een vormingsinitiatief genomen in samenwerking met de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten.

Met een afname op de bonus van het Sint-catharina-akkoord (500 miljoen frank) wordt een Vlaams Fonds voor de strijd tegen kansarmoede opgericht. Dit Fonds zal tussenkomen in projecten van gemeenten en Openbare Centra voor Maatschappelijk Werk die in het algemeen de achterstelling en discriminatie van de 6 % armsten bestrijden en ten goede komen aan de integratie van migranten.

MINISTER R. DEWULF : Gemeenschapsminister van Tewerkstelling

Ondanks een verbetering van de arbeidsmarktsituatie blijft de langdurige werkloosheid in het Vlaamse Gewest onaanvaardbaar hoog. Daarenboven treft dit fenomeen de werkzoekenden met een laag opleidingsniveau, en andere kansarme groepen, waartoe nog steeds een groot aantal vrouwen kunnen worden gerekend.

De verbetering van de arbeidsmarktsituatie leidt evenwel tot de vaststelling dat de kwalitatieve spanningen tussen het aanbod van en de vraag naar arbeidskrachten toenemen, of met andere woorden het aantal niet voldane werkaanbiedingen stijgt.

De Vlaamse Executieve neemt zich derhalve voor tijdens deze legislatuur maatregelen te treffen en te verwezenlijken, die moeten leiden tot professionele en sociale reïntegratie van werkzoekenden, mede door creatie van duurzame tewerkstelling.

Overigens, ingevolge de wetten die de staatsstructuur en haar instellingen een totaal ander aanzicht hebben gegeven, heeft de Vlaamse Executieve een ruime autonomie inzake het tewerkstellings- en beroepsopleidingsbeleid verworven.

Uiting gevend aan haar wil om terzake een autonoom beleid te voeren, uiting gevend evenzeer aan haar streven naar professionele en sociale reïntegratie van kansarme groepen, heeft de Vlaamse Executieve, rekening houdend nochtans met bepaalde budgettaire imperatieven, in haar begroting van 1989 een eerste aanzet gegeven tot concretisering van de vooropgestelde doelstellingen.

Een belangrijk deel van de middelen wordt uitgetrokken om een geëigende instelling operationeel te maken en met

name de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, afgekort V.D.A.B. Zij voorziet daartoe 1.347,6 miljoen frank, bedrag dat voornamelijk zal worden aangewend voor lonen en wedden van het personeel, en voor sociale voorzieningen, alsmede voor de materiële uitrusting van deze nieuwe instelling.

Deze nieuwe instelling, met twee voornamen, waarvan de arbeidsbemiddeling de ene is, de beroepsopleiding de andere, moet naar het publiek worden gepromoveerd, met name naar de werkzoekenden en naar de bedrijfswereld, in overleg met de sociale gesprekspartners en de subregionale tewerkstellingscomités. Zij moet ook van moderne technologieën gebruik kunnen maken. Met inbegrip van de traditionele activiteiten wordt voor imagebuilding en informatisering 320,6 miljoen frank ingeschreven.

Mede ingaand op rapporten van Europese en andere Supranationale en Internationale Instellingen besteedt de Vlaamse Executieve 1.785 miljoen frank aan beroepsopleidings-, beroepsherscholings- en beroepsvervolmakingsactiviteiten. De inspanningen gaan zowel naar direct arbeidsmarktgerichte, als naar niet direct-arbeidsmarktgerichte opleidingen.

Inzake de tewerkstellingsmogelijkheden wil de Vlaamse Regering de mogelijkheden optimaal gebruiken. Zij voorziet daartoe + 15.700 miljoen frank. Met dit bedrag waarborgt de Vlaamse Executieve het aantal tewerkgestelden in deze programma's tijdens het vorige begrotingsjaar. Zij houdt ook rekening met een vermeerdering van het aantal tewerkgestelden, en met name dat zij inspanningen doet voor de herinschakeling van risicogroepen in het arbeidsproces. Vermeld wordt dat tevens wordt gestreefd naar harmonisering van de stelsels en naar verbetering van de loonsituatie van de tewerkgestelden, dit laatste door de veralgemening van het systeem van gesubsidieerde contractuelen. De tewerkgestelden krijgen dus een arbeidsovereenkomst voor arbeiders of bedienden.

De Vlaamse Executieve schrijft verder een bedrag van 260 miljoen frank in haar begroting in, met het oog op de uitvoering van de eerste fase van een meerjarenplan ter vermindering van de langdurige werkloosheid. Dit meerjarenplan, bekend onder de naam „Weer-Werkactie”, werd in de schoot van VESOC met de sociale gesprekspartners voorbereid en inmiddels door de Vlaamse Executieve goedgekeurd.

MINISTER T. KELCHTERMANS : Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting

De begroting 1989 voor de sector Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting wordt gekenmerkt door een merkelijke verhoging van de financieringsmiddelen ter ondersteuning van het beleid.

De eigenlijke beschikbare uitgavenkredieten zullen in totaal 8.129,7 miljoen frank belopen, bedrag dat voor sommige sectoren nog zal vermeerderd worden met nog beschikbare saldi van het verleden. Het totaal van 8.129,7 miljoen frank aan beschikbare kredieten staat tegenover een bedrag van 6.0725 miljoen frank werkelijke uitgaven in 1988.

Dit impliceert een stijging met meer dan 15 %, op basis van volledig vergelijkbare cijfers na technische correctie, van de financiële interventiemiddelen waarover de Gemeen-

schapminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting zou kunnen beschikken.

Daarenboven worden deze middelen nog verhoogd door de oprichting van een Fonds voor de Preventie en de Sanering inzake Milieu en Natuur.

Het Fonds zal reeds in 1989 kunnen beschikken over een vastleggingsmachtiging van 2.000 miljoen frank.

Op langere termijn zal het Fonds worden gebruikt om de middelen in de sector Leefmilieu en Natuur verder op te voeren en onder meer aan te vullen met de heffingen welke toegepast worden in het kader van het principe de vervuiler betaalt.

Door de onmiddellijke oprichting van het zogenaamde Minafonds wordt een belangrijke aanzet gegeven met het oog op de realisatie van de beleidsopties, welke vervat zijn in het Minaplan van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting.

Met name kan daardoor op korte termijn werk gemaakt worden van de realisaties van volgende doelstellingen :

- verhoging van de inspanningen inzake wetenschappelijk onderzoek op het vlak van leefmilieu ;
- versteviging van de overlegstructuren inzake leefmilieu ;
- reële aanpak van de problematiek inzake bodemsanering ;
- ondersteuning van de uitbouw van gemeentelijke milieudiensten ;
- bijzondere inspanningen inzake investeringen betreffende de waterzuivering en de watervoorziening.

Naast het Mina-fonds zal het departement kunnen beschikken over een investeringsprogramma van 4.168,6 miljoen frank, waarin een krediet van 265 miljoen frank begrepen is voor de verdere voltooiing van de grote waterbouwkundige werken. In 1988 werd in de sector Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting een investeringsprogramma gerealiseerd van 3.838,2 miljoen frank waarbij 100 miljoen frank gevoegd werd als bijzondere maatregelen ter activering van de investeringen inzake riolering.

In het investeringsprogramma wordt de inspanning ten gunste van de sector groenvoorziening verhoogd van 216,2 miljoen frank in 1988 (werkelijke vastleggingen) naar 288,6 miljoen frank in 1989, hetzij een verhoging met 33,4 %.

De totale beleids marge specifiek voor de groenvoorziening wordt opgevoerd van 259,3 miljoen frank in 1988 naar 405,3 miljoen frank in 1989.

Een nieuw krediet werd in de sector groenvoorziening opgenomen met het oog op de aanmoediging van de bebossing in het Vlaamse Gewest. In een eerste fase wordt hiertoe 10 miljoen frank uitgetrokken.

Wat specifiek Leefmilieu betreft zullen de inspanningen wat het investeringsprogramma betreft, onverminderd verder worden gezet en selectief kunnen verhoogd worden door de ondersteuning van de middelen beschikbaar op het Mina-fonds. Bijzondere aandacht zal gegeven worden aan het beleid betreffende de activering van programma's inzake de waterzuivering, de verdere uitbouw en de modernisering van de infrastructuur inzake watervoorziening. Het krediet voor de uitbouw van een volwaardig kwalitatief grondwatermeetnet zal worden verdubbeld.

In de begroting 1989 wordt ook een dotatie ingeschreven voor de Vlaamse Landmaatschappij ten belope van 490,2 miljoen frank. Met deze dotatie zal de Vlaamse Landmaatschappij kunnen uitgebouwd worden tot een volwaardig instrument, niet enkel op het vlak van de ruilverkaveling, maar ook inzake een geïntegreerd beleid op het stuk van de landinrichting in al zijn aspecten.

Op het vlak van de landinrichting wordt ook een bijzondere inspanning gedaan inzake de waterbeheersing ten bate van de landbouw, rekening houdend met de zorg inzake natuurbehoud. Een investeringskrediet van 460 miljoen frank wordt ingezet ter verbetering van de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie, hetzij een vermeerdering met 160 miljoen frank of 53,3 % ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1988.

MINISTER P. DEWAELE : Gemeenschapsminister van Cultuur

Binnen de budgettaire imperatieven die de Vlaamse Executieve zich gesteld had, stijgt de begroting Cultuur met ongeveer 900 miljoen frank (Titel 1).

Het grootste aandeel in deze stijging wordt voorzien in de dotatie voor de B.R.T. (+ 600 miljoen frank).

Zoals het Regeerakkoord duidelijk bepaalt, dient de Openbare Omroep bij de besteding van de dotatie, onder meer aandacht te besteden aan :

- de Instructieve Omroep
- teletekst (uitbreiding van het informatiepakket en ondertiteling voor gehoorgestoorden)
- de uitbouw van het tweede net
- de kwalitatieve uitbouw van de nieuwsdienst
- de wereldomroep
- de uitbreiding van de drama-productie van eigen bodem.

In de Cultuurbegroting is vooral aandacht besteed aan de verdere uitvoering van de decreten (Jeugd, Volwassenenwerking, bibliotheken), en het verder zetten van steunmaatregelen voor de scheppende kunstenaar.

Ondanks het feit dat een volledige uitvoering van de verschillende decreten in de sector van het Jeugdwerk en van het sociaal-cultureel werk, omwille de budgettaire beperkingen, nog niet bereikt is, kan toch gesteld worden dat de inspanning die de laatste jaren gebeurd is, tenvolle verdergezet wordt.

In afwachting van een herziening van het bibliotheekdecreet, werden voor deze sector, nogmaals de nodige budgettaire inspanningen gedaan om de verdere uitbouw van het openbaar bibliotheekwerk te waarborgen. De financiële inspanningen die zowel de Vlaamse Gemeenschap als de provincie- en gemeentebesturen zich dienen te getroosten, zijn echter zo belangrijk dat iedereen moet beseffen dat niet alles ineens kan uitgevoerd worden.

Wat het Toerisme betreft, wordt voorzien in een verhoging van de dotatie aan het VCGT met 40 miljoen frank, die aangewend moet worden voor de werking. De investeringskredieten van het VCGT blijven ongewijzigd ten opzichte van 1988.

Ook in de Sportsector wordt een verhoging voorzien voor het decreet van de landelijke sportverenigingen. Deze verhoging bedraagt circa 15 % en moet deze verenigingen onder andere toelaten de verhoogde kosten voor verzekeringen te betalen.

De Vlaamse Executieve wenst ook verder te gaan op de weg om steun te verlenen aan de scheppende kunstenaars. Op dit ogenblik zijn in Vlaanderen veel jonge creatieve mensen actief – in de danssector, in de plastische kunsten, in de muziek – waarvan verschillende reeds internationale erkenning genieten.

Onze filmindustrie draait op volle toeren. Vlamingen draaien films op Amerikaanse locaties in Hollywood gaan Vlaamse films in première.

Het Ballet en de Filharmonie van Vlaanderen oogsten wereldwijd successen.

Het Festival van Vlaanderen behoort tot de top in de wereld. Alles laat ook voorspellen dat, rond de tijd dat deze begroting besproken wordt, het orkest van de Vlaamse Opera zijn première zal gekend hebben.

Dit alles moet verder en meer gesteund worden. De belangrijke inspanningen – velen zullen zeggen dat die nog niet ver genoeg gaan – die de voorbije jaren werden gedaan, kennen een continue verhoging.

Nog altijd is het gezegd dat het Vlaams imago in het buitenland een cultureel imago is, juist.

Dit wordt nog belangrijker naar 1992 toe.

MINISTER H. WECKX : Gemeenschapsminister van
Volksgezondheid en Brusselse
Aangelegenheden

De begrotingsgegevens voor het jaar 1989 komen tegemoet aan een dubbele bekommernis. Enerzijds waarborgen zij de aangegane verbintenissen uit het verleden. Anderzijds ondersteunen zij de gewenste veranderingen voor de toekomst.

Wat de eerste bekommernis betreft komt dit vooral tot uiting in het optrekken van de betalingskredieten in het fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen. Voor de thesaurie van onze ziekenhuizen is het bijzonder belangrijk te weten dat de ingediende investeringsfacturen onverwijld zullen worden uitbetaald. Maar ook het subsidiebedrag voor de centra geestelijke gezondheidszorg waarborgt de volledige uitvoering van het Executievebesluit van 12 oktober 1988 waarin een duidelijke opwaardering van de diensten zat die haar volle budgettaire beslag zal krijgen in 1989.

Wat de tweede bekommernis betreft, deze van de vernieuwing, laat het begrotingscijfer van de centra geestelijke gezondheidszorg eveneens toe dat de eerste stappen naar vernieuwing en verruiming worden gezet waarbij de prioriteit zal gaan naar de crisisinterventie en de samenwerking met de intramurale sector.

Het investeringsvolume van de ziekenhuizen wordt op peil gehouden waardoor ingespeeld kan worden op de technologische en institutionele veranderingen die zich in de ziekenhuiswereld manifesteren met een bijzonder accent naar de ombouw van de psychiatrische ziekenhuizen toe.

Inzake preventie naar risicogroepen toe is, wat betreft de Aids campagne, een belangrijk winstpunt geboekt. Ingevolge de overdracht van de Aids-referentiecentra naar de Gemeenschappen wordt een betere coördinatie mogelijk. Voor 1989 wordt aan de Vlaamse Aidsreferentiecentra in ieder geval hetzelfde bedrag aan werkingsmiddelen gegarandeerd als in 1988. Wat de coördinatie van losse projecten betreft naar specifieke risicogroepen toe wordt een expliciete begrotings-

post ingeschreven. Deze Aidscoördinatie is door de Executieve toegewezen aan IPAC-Antwerpen.

Een nieuwe bevoegdheid inzake preventie namelijk de centra voor menselijke erfelijkheid werd ingevolge de staatshervorming overgeheveld naar de Gemeenschappen.

Ook inzake G.V.O. kan men uit de hergroepering van een aantal begrotingsartikelen afleiden dat er een grote coherentie via striktere coördinatie zal beoogd worden.

Wat tenslotte de Brusselse Aangelegenheden betreft is er rekening gehouden met de gevolgen van de herstructurering van de Brusselse instellingen ingevolge de Bijzondere Wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen. Met het oog op de realisatie van geïntegreerde projecten met een speciale betekenis voor de Vlaamse Brusselaars werden voor 40 miljoen frank nieuwe begrotingskredieten uitgetrokken.

MINISTER D. COENS : Gemeenschapsminister van Onderwijs

Onderwijs en vorming dragen bij tot de globale persoonlijke vorming en bepalen mee de kwaliteit van het leven in het toekomstige Vlaanderen. Daarom worden inspanningen gericht op de verdere uitbouw van een onderwijsbestel waarin iedereen een richting of een onderwijsvorm vindt die hem maximale kansen tot slagen in het leven biedt. De inzet is groot : aan 1,4 miljoen leerlingen en studenten een volwaardig en aangepast onderwijs bieden, dat aan de meest hoogstaande kwaliteitsnormen beantwoordt.

De voornaamste krachtlijnen van dit beleid zijn bijgevolg :

- Het Vlaams onderwijsbeleid zal concreet gestalte geven aan het nieuwe artikel 17 van de Grondwet, zodat gelijke kansen voor iedereen worden gewaarborgd. Het politiek akkoord van 9 november 1988 met betrekking tot de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs wordt integraal uitgevoerd, waardoor de ARGO inrichtende macht wordt van het gemeenschapsonderwijs.

- Democratisering van de besluitvorming in het beleidsproces wordt bewerkt onder meer door oprichting van een overkoepelende beleidsadviserende structuur – de Algemene Onderwijsraad van de Vlaamse Gemeenschap – met vertegenwoordigers van inrichtende besturen, ouders, personeelsleden, socio-culturele en economische groeperingen. Op niveau van de scholen zullen participatiestructuren worden opgezet.

- In alle sectoren van het onderwijs zullen bijstellingen zorgen voor een verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en voor een beter aangepast onderwijsaanbod aan de maatschappelijke noden van de toekomst. In het bijzonder, zal de algemene structuur en organisatie van het secundair onderwijs met ingang van 1 september 1989 op drie graden van twee jaar veralgemeend worden. Tevens zal de aanpassing van onderwijsaanbod aan veranderingen in de arbeidsmarkt worden versneld onder meer door actieve samenwerking tussen de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en de PMS-centra, aandacht voor volwasseneneducatie, enzovoort.

- Diverse beleidsinstrumenten ter realisatie van de democratisering van het onderwijs en kansengelijkheid in het algemeen, zoals het stelsel van studietoelagen, de organisatie van het basisonderwijs, programma's voor kinderen met leer-

moelijkheden, specifieke initiatieven voor kansarme groepen zoals de migranten, moeten op hun doelmatigheid worden getoetst en zo nodig bijgestuurd of verder uitgebouwd worden.

– Het beheer van de onderwijssector wordt geoptimaliseerd, door objectivering van de verdeling van werkings- en investeringsmiddelen, vereenvoudiging van administratieve instructies, het verhogen van beleidsautonomie van scholen, uitbouwen van informatica, professionalisering door bijscholing enzovoort.

MINISTER L. VAN DEN BOSSCHE :

Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt

De huidige begrotingsvoorstellen behelzen zowel de kredieten voor Openbaar ambt (sectie 20) als voor Binnenlandse Aangelegenheden (sectie 85). De kredieten betreffen zowel de bestaande bevoegdheden (vóór 1 januari 1989) als de overgedragen bevoegdheden :

Sectie 20 – Titel 1

Bestaande bevoegdheden

4.104,4 (NGK) 168 (VK) 37,5 (OK)

Overdragen bevoegdheden (binnen bevoegdheid)

Sectie 85 – Titel 1

Bestaande bevoegdheden

2.072,2 (NGK) 5 WQ 374 (OK)

Overgedragen bevoegdheden Binnenlandse Zaken 37.765,9 miljoen frank. (Gemeentefonds, Provinciefonds, Bijzonder fonds der Gemeenten).

In het provisioneel krediet (sectie 98) zijn aldus vervat de uitgaven voor de over te dragen personeelsleden en de werkingskosten van de overgedragen diensten.

Wat de sector Openbaar Ambt betreft betekent dit een stijging van 4.173,9 miljoen frank voor 1988 naar 4.797,4 miljoen frank voor 1989, hetzij 11,5 % . Deze stijging is verantwoord door het verder operationaliseren van het RITA-programma, alsmede de inhuring van de administratie in Markies en Boudewijn.

Wat de personeelskredieten betreft (artikel 11.03.01) werd rekening gehouden met het akkoord van sociale programma's 1989 dat een verhoging van 2 % voorziet van de barema's en het gewaarborgd minimum, evenals de verhoging van 6.000 frank van het gedeelte van het vakantiegeld.

Wat de sector Binnenlandse Aangelegenheden betreft dient opgemerkt dat de traditionele posten van het investeringsprogramma een status quo werd aangehouden :

Gebudgetteerde sector	1988	1989
art. 51.81.03	32,0	19,0
art. 63.02.03	53,8	53,8
art. 63.08.03	330	370
art. 63.09.03	10,1	10,1
Gedebudgetteerde sector	1988	1989
machtiging voor subsidies van werken voor ondergeschikte besturen	2.010,0	2.010,0

Weliswaar werd voor het investeringsfonds (1 miljard frank) het financieel mechanisme op punt gesteld.

Zo dekt artikel 21.01.03 de rentelasten van de leningen opgenomen ter consolidering van de voorschotten op trekkingsrechten op het investeringsfonds, artikel 21.02.03 de rentelasten op de in de loop van het begrotingsjaar op te nemen voorschotten op trekkingsrechten op het investeringsfonds en artikel 91.01.03 de delgingslasten van de leningen opgenomen ter consolidering van de voorschotten op trekkingsrechten op het investeringsfonds.

Deze kredieten hebben een eerder provisioneel karakter in de mate dat de definitieve afrekening af zal hangen van het volume van opname van kredieten (voorschotten), ritme dat vermoedelijk verhoogd zal worden gelet op de intussen genomen maatregelen.

Het aanpassingsblad 1988 voorzag een krediet van 600 miljoen frank tot delging. In de begroting 1989 wordt hiervoor in totaal een krediet van 1.000 miljoen frank voorzien.

Belangrijk in het voorstel is de bestemming van de zogenaamde jaarlijkse bonus die in het kader van het akkoord over de schuldherschikking van de grote steden moet aangewend worden voor de Vlaamse steden/gemeenten en O.C.M.W.'s.

Rekening houdend met de door de Vlaamse Executieve voorgestelde beleidsprioriteiten werd de bonus als volgt gespreid :

– Sector Binnenlandse Aangelegenheden

. Investerings- en Gemeentelijke projecten vastgesteld door de Vlaamse Executieve op basis van objectieve criteria (1 miljard frank) volgens de werkwijze van het investeringsfonds

. Bijkomende financiering voor de gemeenten rekening houdend met criteria die de bijzondere sociale- en bevolkingsproblematiek van de gemeenten moet tegemoetkomen (757 miljoen frank).

– Sector Welzijn en Gezin

. Er wordt 500 miljoen frank voorzien voor bijzondere gemeentelijke projecten voor kansarme bevolkingsgroepen.

Deze financiering houdt geen nieuwe betutteling in maar dient geobjectiveerd, soepel en doelgericht te verlopen binnen de lokale autonomie.

Voor het gemeentefonds en voor het provinciefonds werd respectievelijk 34.101,7 miljoen frank en 2.907,2 miljoen frank voorzien.

MINISTER J. SAUWENS : Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer

Bij de lopende uitgaven van de Sector Openbare Werken dient vooreerst gewezen op de belangrijke inspanningen ten behoeve van het onderhoud van wegen- en waterwegen. Het totaal van de onderhoudskredieten bedraagt 5,9 miljard frank ; aan het gewone onderhoud zal zowel voor de wegen als de waterwegen 2,3 miljard frank worden besteed terwijl 1,3 miljard frank bestemd is voor de onderhoudskosten van elektrische en elektromechanische inrichtingen.

In afwachting van de overheveling van de ambtenaren

werd onder Sectie 98 voor de lonen en de werkingskosten met betrekking tot deze sector een provisioneel krediet ingeschreven van 4,6 miljard frank.

Het investeringsprogramma van de sector Openbare Werken werd voor 1989 vastgesteld op 16,5 miljard frank.

Zowat 10,4 miljard frank hiervan zullen worden besteed aan investeringen met betrekking tot waterwegen en havens. Wat de waterwegen betreft wordt prioriteit verleend aan de verdere afwerking van de verbinding van de havens met het hinterland. Hierin kaderen inzonderheid de werken aan de sluis van Wijnegem en de verbreding van het Albertkanaal te Eigenbilzen (totaal : 875 miljoen frank).

Naast het instandhouden van de maritieme toegangswegen worden in de havens van Antwerpen twee belangrijke infrastructuurwerken verder afgewerkt, met name de Berendrechtssluis (900 miljoen frank) en de Containerkaai (1,2 miljard frank).

Voor de verdere uitvoering van het raamkontraat voor de bouw van de nieuwe voorhaven van Zeebrugge werd 850 miljoen frank ingeschreven, terwijl voor de afwerking van de bestaande dokken in de haven van Gent 500 miljoen frank werd gereserveerd. Als subsidies voor werken die door de havenbesturen worden uitgevoerd, werd in totaal 320 miljoen frank ingeschreven.

Het investeringsprogramma voor de wegen werd vastgesteld op nagenoeg 5,5 miljard frank. Bij de aanwending van deze kredieten zal de aandacht in hoofdzaak gaan naar die werken welke de verkeersveiligheid en de verkeersleefbaarheid bevorderen. Voor de aanleg, inrichting en de uitrusting van de wegen werd 4,3 miljard frank ingeschreven, terwijl een bedrag van bijna 400 miljoen frank zal worden besteed voor aanpassings- en moderniseringswerken van de punten van het wegennet die door de „Commissie ongevallen in het verkeer” als gevaarlijk worden beschouwd.

De'toelagen aan de Maatschappijen voor Intercommunaal Vervoer te Antwerpen en te Gent en aan de Nationale Maatschappij voor Buurtspoorwegen, voor een totaal bedrag van 6,5 miljard frank, vormen het leeuwendeel van de lopende uitgaven in de sector Verkeerswezen. Het investeringsprogramma van deze sector bedraagt 2 miljard frank, waarvan 1,4 miljard frank is bestemd voor de bevordering van het stedelijk en interstedelijke secundair vervoer. Hierbij wordt de nadruk gelegd op een efficiënte afwerking van de pre-metro Antwerpen Linkeroever, terwijl tevens een eerste schijf wordt vrijgemaakt voor de bevordering van het bovengronds openbaar vervoer, zulks in het kader van een eerste vijfjarenplan. Daarenboven werd in de begroting 1989 ook de laatste investeringsschijf (400 miljoen frank) opgenomen voor de realisatie van een walradarketen langs de Westerschelde en onze kust.

Wat de sector Huisvesting van de Vlaamse Administratie betreft, dient ten slotte gewezen op de 564 miljoen frank die werden ingeschreven voor het Markies- en Boudewijncomplex en voor het Huis van de Vlaamse Gemeenschap te Antwerpen.

II. DE MIDDELENBEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1989

Het totaal bedrag van de ontvangsten opgenomen in het

ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989 beloopt 342.466,3 miljoen frank als volgt onderverdeeld :

Rubriek	Bedrag in miljoenen	%
1. Niet-fiscale ontvangsten (art. 2 Fin. Wet)		
L o p e n d e > Kapitaal	2.526,0	0,7
2. Gewestelijke belastingen (art. 3 Fin. Wet)		
1+ milieuheffingen)	18.076,3	533
3. Gewestelijk deel van de opbrengst van de personenbelasting (art. 12 § 2 Fin. Wet)		
— Eerste deel art. 13 Fin. Wet a)	30.128,3	
— Tweede deel art. 15 Fin. Wet b)	36.2687	
— Derde deel (art. 22 Fin. Wet)	33.83013	
Totaal 3.	100.227,3	29,3
4. Trekkingsrechten Tewerkstellings- programma (art. 35 Fin. Wet)	6.930,9	2
5. Toegewezen gedeelte van de opbrengst van het Kijk- en Luistergeld (art. 37 Fin. Wet)	7.355,8	2s
6. Toegewezen gedeelte van de opbrengst van de B.T.W. (art. 38 Fin. Wet)	161.336,6	47,1
7. Gemeenschapsdeel van de opbrengst van de personenbelasting	40.847,9	11,9
8. Overdracht Saldi F.I.V. (art. 56 Fin. Wet)	550,0	02
9. Dotatie voor financiering van het universi- tair onderwijs aan buitenlandse studenten (art. 62 Fin. Wet)	300,0	031
10. Aanvullende dotaties (wet van 5.3.1984 betreffende de saldi en de lasten van het verleden)	1.793,6	095
11. Overdracht van de niet-bezwaarde saldi van het Gebouwenfonds van de Rijks- scholen en het Fonds van de Prov. en Gem. Schoolgebouwen	1.419,6	0,4
12. Inkomsten voortvloeiend uit de activitei- ten van het wegefonds	491,5	02
13. Nog te ontvangen bedragen vanwege de nat. overheid inzake het wetenschappelijk onderzoek	406,0	0J
14. Terugbetaling vanwege de nationale over- heid van de gedane uitgaven inzake de zeeverpolitie	204,8	0,16
Algemeen totaal	342.466,3	100

1. Niet-fiscale ontvangsten

De raming van de niet-fiscale ontvangsten is, enerzijds, wat de vroegere bevoegdheden betreft gebaseerd op de meest recente gegevens verstrekt door de onderscheiden admini-

straties, en anderzijds wat de nieuwe bevoegdheden betreft op de ramingen vanwege de nationale overheid zoals deze vermeld worden in de technische bijlagen bij het verslag van de parlementaire bespreking van de Financieringswet.

Aldus werden de opbrengst van de loods- en scheepsgelden geraamd op 1.560,0 miljoen frank en de rechten voor het gebruik van de waterwegen op 96,5 miljoen frank. Voor diverse inkomsten zoals verkoop van publicaties, werden de bedragen verhoogd om rekening te houden met de opbrengst van deze activiteiten van vroegere nationale departementen.

Daarenboven werd een bedrag van 180 miljoen frank aan inkomsten voorzien voor de opbrengst van de belegging van de vroegere tegoeden bij het Postcheque-ambt in het kader van de steun aan de scheepsbouw.

2. Gewestelijke belastingen

De gewestelijke belastingen betreffen de belastingen op spelen en weddenschappen, de openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken, de belasting op automatische ontspanningstoestellen, de onroerende voorheffing, het successierecht, en een gedeelte van de opbrengst van het registratierecht (38,08 %).

De ramingen zijn gebaseerd op de aanpassing van de Rijksmiddelenbegroting 1989.

Daarbij dient de opbrengst gevoegd van de milieuheffing, waarvan de raming gebaseerd is op de gegevens verstrekt door de eigen diensten van de Vlaamse Gemeenschap (350 miljoen frank).

3. Gewestelijk deel van de opbrengst van de personenbelasting

De bedragen worden exact bepaald door de Financieringswet en komen overeen met deze van de Aanpassing van de Rijksmiddelenbegroting.

4. Trekkingsrechten inzake Tewerkstellingsprogramma's

De ramingen van de trekkingsrechten ten bate van het Vlaams Gewest zijn gebaseerd op de huidige gegevens inzake de tewerkgestelde personen in het kader van deze programma's.

5. Toegewezen gedeelte van de opbrengst van het Kijken Luistergeld

De bedragen zijn gebaseerd op de ramingen van de opbrengst zoals medegedeeld door de nationale overheid en komen overeen met deze van de Aanpassing aan de Rijksmiddelenbegroting (64,2 % zijnde het ristorno-percentage voor 1988)

6. Toegewezen gedeelte van de opbrengst van de B.T.W.

De bedragen worden exact bepaald door de Financieringswet en komen overeen met deze van de Aanpassing van de Rijksmiddelenbegroting.

7. Toegewezen gedeelte van de opbrengst van de personenbelasting

De bedragen worden exact bepaald door de Financieringswet en komen overeen met deze van de Aanpassing van de Rijksmiddelenbegroting.

8. Overdracht saldi F.I.V.

Volgens artikel 56 van de Financieringswet worden de saldi beschikbaar van elk Gewest op het F.I.V. overgedragen aan elk Gewest. Een Koninklijk Besluit zal de bedragen bepalen. Het saldó van het F.I.V. – 1ste en 2de opdracht wordt geraamd op 341,5 miljoen frank en van het F.I.V. – 3de opdracht op 242,2 miljoen frank. Deze saldi komen in de algemene middelen en worden ingeschreven voor een bedrag van 550 miljoen frank.

9. Dotatie voor de financiering van het universitair onderwijs aan buitenlandse studenten

Artikel 62 van de Financieringswet bepaalt dit bedrag voor 1989 op 300 miljoen frank voor de Vlaamse Gemeenschap.

10. Aanvullende dotaties

De aanvullende dotaties zoals deze door de wet van 5 maart 1984 betreffende de saldi en de lasten van het verleden voorzien, werden niet opgenomen in de nieuwe financieringsregeling omdat zij voor 1989 voor de laatste maal toegekend worden en dus geen permanent karakter hebben.

II. Overdracht saldi G.F.R.S. en F.P.G.S. (Schoolgebouwenfondsen)

De tegoeden op rekening bij de Nationale Bank van respectievelijk het G.F.R.S. en F.P.G.S. op 31 december 1987 niet bezwaard door vastleggingen van voor 31 december 1988 bedragen respectievelijk 1.403,6 en 16,0 miljoen frank. Zij worden ingebracht in de algemene middelen.

12. Inkomsten voortvloeiend uit activiteiten van het Wegenfonds

Als gevolg van de rechtstreekse opname in de begroting van de uitgaven voor het Wegenfonds, dienen eveneens in de middelenbegroting de geraamde ontvangsten voor het Vlaams Gewest van het Wegenfonds opgenomen te worden. De raming ervan komt overeen met de cijfers zoals opge maakt door de nationale overheid.

13. Nog te ontvangen bedragen vanwege de nationale overheid inzake het wetenschappelijk onderzoek

Het betreft de bedragen toegekend aan de Vlaamse Gemeenschap in het kader van de uitvoering van het zogenaamde inhaalplan Maystadt. De schijf 1988 ten bedrage van 140 miljoen frank werd reeds gestort in 1988 en verrekend in de inkomsten voor 1988. De schijven 1986 en 1987 voor een totaal bedrag van 266 miljoen frank die nog dienen gestort te worden, alsook de schijf 1989 ten bedrage van 140 miljoen frank dienen evenwel opgenomen in de middelen 1989. Aan de uitgaven-zijde werden deze bedragen respectievelijk 266 miljoen en de twee schijven van 140 miljoen frank, in totaal 546 miljoen frank integraal voorzien.

14. Terugbetaling vanwege de nationale overheid van de door de Vlaamse Gemeenschap gedane uitgaven ten behoeve van de zeevaartpolitie

De zeevaartpolitie is een nationale materie gebleven. Voor haar werking is de zeevaartpolitie evenwel afhankelijk van en onlosmakelijk verbonden met de geregionaliseerde diensten van het loodswezen. De middelen voor de zeevaartpolitie werden evenwel nationaal voorzien. Het is bijgevolg van-

zelfsprekend dat de Vlaamse Gemeenschap slechts de bijkomende uitgaven voor de zeevaartpolitie wil dragen in de mate dat deze kosten terugbetaald worden door de nationale overheid.

De uitgaven werden in de begroting voorzien, maar blijven geblokkeerd tot een conventie met de nationale overheid de recuperatie van deze uitgaven mogelijk maakt.

Het bedrag dat in de middelenbegroting wordt ingeschreven komt bijgevolg overeen met het bedrag dat voorlopig geblokkeerd wordt in de uitgavenbegroting.

III. DE UITGAVENBEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1989

Het totaal bedrag van de uitgavenkredieten, opgenomen onder Titel 1 en Titel II van de begroting 1989 omvat 346.682,3 miljoen frank niet-gesplitste kredieten, 15.916,0 miljoen frank ordonnanceringskredieten en 33.142,6 miljoen frank vastleggingskredieten.

Het totaal van de beleidskredieten (niet-gesplitste kredieten en vastleggingskredieten) bedraagt bijgevolg 379.824,9 miljoen frank.

Het totaal van de betalingskredieten (niet-gespliste kredieten en ordonnanceringskredieten) bedraagt 362.598,3 miljoen frank.

Hierna wordt de uitsplitsing van de begrotingsuitgaven volgens de sectoren van oorsprong en de secties gegeven :

(In miljoenen franken)

Sectie	Niet-gesplitst krediet	Vastleggingskrediet	Ordonnanceringskrediet
Deel A : Bestaande bevoegdheden TITEL 1			
01 Dotatie voor de Vlaamse Raad .	175,b		
02 Vlaamse Executieve	330		
03 Kabinetsuitgaven van de Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve en Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting . . .	130,7		
04 Kabinetsuitgaven van de Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve en Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie	107,1		
05 Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	89,3		
06 Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin	79,8		
07 Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Tewerkstelling	75,1		
08 Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting	80,8		

(In miljoenen franken)

	Sectie	Niet-gesplitst krediet	Vastleggings- krediet	Ordonance- ringskrediet
09	Kabinetsuitgaven van de Gemeen- schapsminister van Cultuur . . .	80,0		
10	Kabinetsuitgaven van de Gemeen- schapsminister van Volksgezond- heid en Brusselse Aangelegen- heden	79,7		
11	Kabinetsuitgaven van de Gemeen- schapsminister van Onderwijs . .	79,7		
12	Kabinetsuitgaven van de Gemeen- schapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt	111,7		
13	Kabinetsuitgaven van de Gemeen- schapsminister van Openbare Werken en Verkeer	96,4		
20	Algemeen Bestuur Vlaamse Ge- meenschap	4.104,4	186,0	37,5
21	Algemene Administratie Diensten	P.M.		
22	Financiën en Begroting	14,1		
23	ATD – Fonds bouw ziekenhuizen	344,0		
24	Wetenschappelijk Onderzoek . .	237,1	34,4	3,2
30	Algemeen Onderwijs	1.591,1		
31	Kunstonderwijs	3.992,2		
32	Studietoelagen	2.650,1		
33	Visserijscholen, Zeewezen en Bin- nenvaart	94,8		
34	Schriftelijk Onderwijs	39,5		
35	Landbouwscholing	99,1		
36	Leergangen Sociale Promotie . .	P.M.		
37	Middenstandsopleiding	1.190,6	60,0	60,0
38	Beroepsopleiding en sociale pro- motie van de werknemers	1.551,0		
39	Jeugdwerk	751,3		
40	Volksontwikkeling	1.222,6	32,7	32,7
41	Openbaar Bibliotheekwerk	965,3		
42	Schone Kunsten	1.453,6	618,5	357,2
45	Culturele Films			473
46	Letteren en dramatische kunsten	P.M.		
47	Muziek en lyrische kunsten . . .	P.M.		
48	Beeldende kunst en musea	P.M.		
49	Toerisme	53,9		
52	Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens	334,6		
53	Beheer en Exploitatie Sportcentra	15,6		
55	Gezinsangelegenheden	3.501,5		
56	Maatschappelijk Welzijn	659,6	532,0	413,5
57	Bejaardenzorg	305,9		
58	Zorg voor minder-validen	9.287,4		

(In miljoenen franken)

Sectie	Niet-gesplitst krediet	Vastleggings- krediet	Ordonance- ringskrediet
59 Jeugdzorg	3.920,0		
60 Samenlevingsopbouw	109,9		
65 Gezondheidsvoorzieningen	800,2		
66 Medisch-Sociaal beleid	1.535,4		
67 Hygiëne en Gezondheidsinspectie	39,0		
70 Economie	5.350,3	40,0	25,0
71 Energie	54,1		
72 Werkgelegenheid	7.611,2		
74 Ordening van het platteland	800,4	19,1	13,8
75 Ruimtelijke Ordening	21,5	55,0	48,0
76 Leefmilieu	1.990,1	40,0	0,0
77 Jacht, Visvangst, Bossen, Natuur- behoud en Groenvoorziening	127,4	0,0	42,4
78 Monumentenzorg	17,8		
79 Instituut voor Natuurbehoud	534	63	5,1
80 Huisvesting	7.294,4	400,0	
85 Regionale en Lokale Besturen	2.082,2	570	3,4
90 Externe betrekkingen	69,5		
91 Brusselse Aangelegenheden	—	40,0	20,0
95 Dotatie NCC	285,3		
96 Dotatie CGIS	303,1		
Dotatie : BRT	5.105,2		
Dotatie Taalunie	54,2		
Dotatie VCGT	325,0		
Dotatie BRT — Uitzending door derden	65,2		
Dotatie : Kind en Gezin	3.166,7		
Dotatie FBZ	38,8		
Dotatie VCGT : Alden Biesen	19,7		
Dotatie ARGO	49,6		
97 Schuldenlast Vlaamse Gemeen- schap	835,0		
98 Provisioneel Krediet	23.653,5		
Totaal	101.377,7	2.129,6	1.066,1

Deel A : Bestaande bevoegdheden
TITEL II

01 Dotatie Vlaamse Raad	125,0	
02 Vlaamse Executieve	14	450,0
03 Kabinetsuitgaven van de Voorzit- ter van de Vlaamse Executieve en Gemeenschapsminister van Finan- ciën en Begroting	14	
04 Kabinetsuitgaven van de Vice- Voorzitter van de Vlaamse Execu- tieve en Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie	20	
05 Kabinetsuitgaven van de Gemeen- schapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	134	

(In miljoenen franken)

	Sectie	Niet-gesplitst krediet	Vastleggingskrediet	Ordonance-ringskrediet
06	Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin	0,7		
07	Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Tewerkstelling	130		
08	Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting	143		
09	Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Cultuur . . .	133		
10	Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden	371		
11	Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Onderwijs . .	530		
12	Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt	4,I		
13	Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer	937		
20	Algemeen Bestuur Vlaamse Gemeenschap	33,5	730,3	622,0
22	Financiën en Begroting	071	800,0	525,0
23	ATD Fonds bouw ziekenhuizen .	118,1		
	ATD Culturele-infrastructuur . .			40,0
24	Wetenschappelijk Onderzoek . .	073		
30	Algemeen Onderwijs	15,3		
31	Kunstonderwijs	(41		
33	Visserijscholen, Zeewezen en Binnenvaart	3,5	590	
34	Schriftelijk Onderwijs	2,9		
37	Middenstandsopleiding	38,0		
38	Beroepsopleiding en sociale promotie van de werknemers	250,0		
39	Jeugdwerk	15,0	80,0	
40	Volksontwikkeling	17,0	305,0	196,5
41	Openbaar bibliotheekwerk	27,0	140,0	80,0
42	Schone Kunsten	4436	145,0	53,2
47	Muziek en lyrische kunsten . . .	P.M.		
48	Beeldende kunst en musea	P.M.		
49	Toerisme		32,0	9,2
52	Lichamelijke Opvoeding, Sport, Openluchtlevens	30,0	340,0	100,0
53	Beheer en Exploitatie Sportcentra	10,0	40,0	27,0
55	Gezinsangelegenheden		110,0	59,7
56	Maatschappelijk Welzijn		20,0	20,0
57	Bejaardenzorg	767,3		

(In miljoenen franken)

Sectie	Niet-gesplitst krediet	Vastleggings- krediet	Ordonance- ringskrediet
58 Zorg voor Minder-validen	355,0	35,0	31,0
59 Jeugdzorg	534		
65 Gezondheidsvoorzieningen	1.922,6		
67 Hygiëne en Gezondheidsinspectie	0,3		
70 Economie	8.880,0		
71 Energie	13		
74 Ordening van het platteland . . .		1.137,0	1.040,3
75 Ruimtelijke Ordening	177,9	656,0	424,8
76 Leefmilieu	894,4	2.478,0	
77 Jacht, Visvangst, Bossen, Natuur- behoud en Groenvoorziening . .	11,3	323,0	155,0
78 Monumentenzorg	42	943,7	894,5
79 Instituut voor Natuurbehoud . .	870	590	2,0
80 Huisvesting	1.274,5	2.454,3	2.294,0
85 Regionale en Lokale Besturen .	1.738,0	85,9	77,3
90 Externe Betrekkingen	P.M.		
96 Dotatie VCGT	2155		
Dotatie Kind en Gezin	35,0		
Dotatie FBZ	0,4		
Dotatie BRT	400,0		
Dotatie BRT – Urgentie- programma	543,6		
Dotatie VCGT – Investerings . .	90,0		
Dotatie ARGO	—		
98 Provisioneel Krediet	134,7		
Totaal	18.238,0	11.315,2	6.651,5

(In miljoenen franken)

Sectie	Niet-gesplitst krediet	Vastleggings- krediet	Ordonance- ringskrediet
Deel B : Overgedragen bevoegdheden			
TITEL 1			
Diensten Eerste Minister	42,0		
Onderwijs			
40 Secretariaat-generaal en algemene administratieve diensten	1.048,2		
51 Basisonderwijs	41.250,8		
52 Secundair onderwijs	74.035,9		
53 Buitengewoon onderwijs	8.891,9		
54 Hoger onderwijs en wetenschap- pelijk onderzoek : universitair on- derwijs en wetenschappelijk on- derzoek	15.882,1		
55 Hoger onderwijs met uitzondering van het universitair onderwijs . .	11.226,9		
56 Onderwijs voor sociale promotie .	2.528,9		
61 Dienst voor leerlingenvervoer . .	1.260,4		
62 Bestuur beheer personeel gemeen- schapsonderwijs	135,8		

(In miljoenen franken)

Sectie	Niet-gesplitst krediet	Vastleggings-krediet	Ordonance-ringskrediet
63 Bestuur beheer personeel gesubsidieerd onderwijs	253,2		
64 Organisatie van het onderwijs en beheer van de PMS-centra	2.871,7		
Sector Onderwijs Gemeenschap-pelijke Sector			
51 Hoger Onderwijs	971		
52 Wetenschappelijk Onderzoek . .	23,9		
54 Algemeen Bestuur Gebouwen-fonds voor de Rijksscholen . . .	—		
Sector Gemeenschappelijke Cultu-rele Zaken			
51 Gemeenschappelijke instellingen van de hoofdstad	371		
52 Buitenlandse Betrekkingen	5,4		
Sector Justitie			
Sectie 51	4,4		
Volksgesondheid	436,0		
Tewerkstelling en Arbeid	—		
Openbare Werken	6.582,0	16,1	16,1
Verkeerswezen			
Sectie 40	499		
Sectie 51	6.509,1		
Sectie 53	638,7		
Zeevaartonderwijs	80,2		
FEERR	495,0		
Economische Zaken	8.541,0		
Buitenlandse Handel	123,0		
Landbouw	—		
Middenstand	126,5		
Binnenlandse Zaken	37.765,9		
Financiën	43,1		
Rijksschuld	24,5		
Totaal	220.843,6	16,1	16,1

Deel B : Overgedragen bevoegdheden
TITEL II

Eerste Minister	543,7	756,6	756,6
Onderwijs			
Deel 1			
54 Hoger Onderwijs en Wetenschap-pelijk Onderzoek : universitair onderwijs en wetenschappelijk onderzoek	210,0	183,7	98,s
Deel 2			
40 Secretariaat-generaal en algemene administratieve diensten	70,0		

(In miljoenen franken)

Sectie	Niet-gesplitst krediet	Vastleggingskrediet	Ordonance-ringskrediet
51 Basisonderwijs	092		
52 Secundair onderwijs	0.2		
54 Hoger onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek : universitair onderwijs en wetenschappelijk onderzoek	10,7		
64 Organisatie van het onderwijs en beheer van de PMS-centra	20		
Sector Onderwijs Gemeenschappelijke Sector			
54 Algemeen Bestuur — Gebouwen-fondsen	3.973,4		
Volksgezondheid	0,3	265,0	60,0
Openbare Werken	238,3	16.299,7	6.441,1
Verkeerswezen			
Sectie 40	02		
Sectie 51	263,s	1.429,5	564,6
Sectie 53	67,4	669,0	223,s
Zeevaartonderwijs	24	10,0	373
Economische Zaken	840,4	68,2	34,1
Landbouw	P.M.		
Binnenlandse Zaken	P.M.		
Totaal	6.223,0	19.681,7	8.182,3
ALGEMEEN TOTAAL	346.682,3	33.142,6	15.916,0

IV. HET INVESTERINGSPROGRAMMA VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP VOOR 1989

Het investeringsprogramma van de Vlaamse Gemeenschap voor 1989 werd vastgesteld op 47.148,6 miljoen frank waarvan 11.172,0 miljoen frank betrekking hebben op gemeenschapsaangelegenheden en 35.976,6 miljoen frank verband houden met de gewestelijke bevoegdheden.

Een samenvattende tabel en een gedetailleerd overzicht van het Investeringsprogramma 1989 per Gemeenschapsminister wordt hierbij gegeven.

Investeringsprogramma van de
Vlaamse Gemeenschap voor 1989

Samenvattende tabel

(In miljoenen franken)

Gemeenschapsaangelegenheden (Artikel 59bis G.W.)

1. Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin 1.831,8

2. Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden	2.286,0
3. Gemeenschapsminister van Cultuur	2.331,1
4. Gemeenschapsminister van Onderwijs	4.723,1
Totaal Gemeenschapsaangelegenheden	11.172,0

Gewestelijke Aangelegenheden
(artikel 107quater G.W.)

1. Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	11.102,8
2. Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting	4.168,6
3. Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt	2.095,9
4. Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer	18.609,3
Totaal Gewestelijke Aangelegenheden	35.976,6
ALGEMEEN TOTAAL	47.148,6

Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin

A. Gebudgetteerde Sector :

Sectie 55 – Gezinsangelegenheden

Art. 51.01.02 (C)

– Toelagen aan Instellingen van Openbaar Nut en aan V.Z.W.? voor het bouwen, vergroten, verbouwen of grote herstellingswerken, uitrusting en eerste meubilering van kribben, kinderbewaarplaatsen en tehuizen voor moeders	85,0
--	------

Art. 63.02.02 (C)

Toelagen aan lagere overheden voor het bouwen, vergroten, verbouwen en uitrusten van crèches, kinderbewaarplaatsen en tehuizen voor moeders	25,0
---	------

Sectie 56 – Maatschappelijk Welzijn

Art. 63.01.02 (C)

– Subsidiëring aan ondergeschikte besturen voor de aankoop en de aanleg van terreinen ten behoeve van nomaden	20,0
---	------

Sectie 57 – Bejaardenzorg

– Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen	770,0
---	-------

Sectie 58 – Zorg voor Minder-Validen

– Bijdrage van de Gemeenschap met het oog op de oprichting van de instellingen	35,0
– Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen	351,8

Sectie 96 – Instellingen van Openbaar Nut

Art. 51.01.02. Kind en Gezin : dotatie aan het investeringsfonds	35,0
--	------

Totaal gebudgetteerde sector :	1.321,8
--------------------------------	---------

B. Gedebudgetteerde Sector :

Sectie 58 — Zorg voor minder-validen

Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen, flats en bejaardente: huizen	510,0
---	-------

Totaal Gemeenschapsminister Welzijn en Gezin	1.831,8
--	---------

Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden

A. Gebudgetteerde Sector :

Sectie 65 — Gezondheidsvoorzieningen

Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen	1.714,5
---	---------

B. Gedebudgetteerde Sector :

Sectie 65 — Gezondheidsvoorzieningen

Fonds voor de Bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen	571,5
---	-------

Totaal Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden . .	2.286,0
--	---------

Gemeenschapsminister van Cultuur

Gebudgetteerde Sector :

Sectie 39 — Jeugdwerk

Art. 63.01.2 (E)

— Toelage voor de aankoop, de nieuwbouw, verbouwing en technische uitrusting van onroerende goederen met culturele bestemming (Koninklijk Besluit van 22 februari 1974) . .	16,0
---	------

Art.63.06.02 (E)

— Toelagen voor de uitrusting van speelpleinen	14,0
--	------

Art. 71.01.02 (E)

— Aankoop van terreinen en gebouwen, geschiktmaking of constructie van gebouwen voor de jeugd	50,0
---	------

Art. 71.02.02 (E)

— Aankoop van terreinen en gebouwen, allerhande constructies, uitrustingen en aanpassingen op de oprichting van jeugdherbergen (pro memorie)	0
--	---

Sectie 40 — Volksontwikkeling

Art. 63.01.02 (E)

— Toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen met culturele bestemming	110,0
---	-------

Art. 71.01.02 (E)

— Aankoop van terreinen en gebouwen, geschiktmaking of constructie van gebouwen met culturele bestemming	195 ,0
--	--------

Sectie 41 — Openbaar Bibliotheekwerk

Art. 63.04.02 (E)

— Toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen voor de oprichting van openbare bibliotheken	140,0
---	-------

Sectie 42 – Schone Kunsten

Art. 52.09.02 (E)

- Toelage aan de Vlaamse Operastichting voor voorbereidings- en herstellingswerken aan de Operaschouwburgen van Antwerpen en Gent 20,0

Art. 63.01.02 (E)

- Toelagen voor de aankoop, de nieuwbouw, verbouwing en technische uitrusting van onroerende goederen met culturele bestemming (Koninklijk Besluit van 22 februari 1974) 50,0

Art. 71.01.02 (E)

- Aankoop van terreinen en gebouwen, geschiktmaking of constructie van musea 75,0

Sectie 49 – Toerisme

Art. 51.11.02 (E)

- Tussenkomst van de Gemeenschap in het raam van de reglementering betreffende het verlenen van subsidies voor de bevordering van het sociaal toerisme voor loonarbeiders (pro memorie) –

Art. 51.12.02 (E)

- Tussenkomst van de Gemeenschap in de financiering van aankopen en van werken die bijdragen tot de ontwikkeling van de regionale toeristische uitrusting (pro memorie) –

Art. 51.13.02 (E)

- Bijdrage van de Gemeenschap in de financiering van aankopen en voor werken die bijdragen tot de ontwikkeling van de toeristische uitrusting van de v.z.w. „K.M.D.A.” (decreet van 30 mei 1985) 32,0

Art. 63.01.02 (E)

- Tussenkomst van de Gemeenschap in de financiering van aankopen en van werken die bijdragen tot de ontwikkeling van de regionale toeristische uitrusting voor provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen (pro memorie) –

Art. 71.01.02 (E)

- Aankoop van terreinen en gebouwen, allerhande constructies, uitrustingen en aanpassingen met het oog op het oprichten van toeristische centra (pro memorie) –

Sectie 52 – Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens

Art. 51.01.02 (E)

- Toelagen voor de aankoop van private sportinfrastructuren (decreet van 27 juni 1985) 15,0

Art. 63.02.02 (E)

- Toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen voor sport 220,0

Art. 71.01.02 (E)

- Aankoop van terreinen en gebouwen, geschiktmaking of constructie van gebouwen, oprichting van sportcentra 105,0

Sectie 53 – Beheer en exploitatie van de sportcentra en de jachthavens

Art. 71.01.02 (E)

- Aankoop van terreinen en gebouwen, allerhande constructies, uitrusting en aanpassingen met het oog op de uitbouw van jachthavens . . . 40,0

Sectie 78 – Monumentenzorg

Art. 51.01.02 (E)

- Aandeel van de Vlaamse Gemeenschap in de kosten voor werken aan beschermde monumenten toebehorend aan particuliere of privé-instellingen cfr. code 03 (gewest-materie)

Art. 63.03.02 (E)

- Toelage voor de restauratie van beschermde burgerlijke monumenten en gebouwen en monumentenprijs voor modelgemeenten

Art. 63.04.02 (E)

- Aandeel van de Vlaamse Gemeenschap in de kosten voor de werken ondernomen door provinciale en lokale besturen, aan beschermde monumenten voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën cfr. code 03 (gewest-materie)

Sectie 96 – Instellingen van Openbaar Nut

- Dotatie aan het Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme 215,5

Art. 81.01.02 (E)

- Belgische Radio en Televisie : dotatie aan het investeringsfonds 400,0

Art. 81.02.02 (E)

- Belgische Radio en Televisie : urgentieprogramma en aflossing van leningen 543,6

Art. 81.03.02 (E)

- Vlaamse Commissariaat-Generaal voor Toerisme : Investeringsdotatie 90,0

Totaal Gemeenschapsminister van Cultuur . 2.331,1

Gemeenschapsminister van Onderwijs

A. Gebudgetteerde Sector :

Sector Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Sectie 96 – Instellingen van Openbaar Nut

Art. 61.15.02

- Dotatie aan de Autonome Raad van het Gemeenschapsonderwijs

Sectie 54 – Onderwijs – Gemeenschappelijke sector Algemeen Bestuur

Art. 61.07.02

- Dotatie Fonds voor Provinciale en Gemeentelijke Schoolgebouwen

Art. 61.08.02

- Dotatie Nationaal Waarborgfond's voor Schoolgebouwen

Art. 61.09.02

- Algemeen Fonds Schoolgebouwen 3.973,4

Sectie 33 – Visserijscholen, Zeewezen en Binnenvaart

Art. 70.02.02

- Renovatie en uitbreidingswerkzaamheden en onderhoudskosten Rijks-Zeevisserijschool Knokke-Heist 570

Art. 74.00.02

- Nautisch Centrum LO

Sector Verkeerswezen

Art. 74.21.48

- Zeewezen : materieel, uitrusting 10,0

Sectie 54 – Hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek : universitair onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Art. 61.04.12

- Kredieten voor de onroerende installaties bestemd voor de administratie, het onderwijs en het onderzoek in de instellingen voor universitair onderwijs die geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden op kosten van de Staat 210,0
- nieuw artikel (vrije universiteiten (1)) –

Art. 72.10.12

- Bouwkosten en geschiktmaking van gebouwen van het Universitair Ziekenhuis Gent 157,6

Art. 74.01.12

- Wetenschappelijke en technische uitrusting van het Universitair Ziekenhuis Gent – Eerste uitrusting (32e gedeelte) 26,1

B. Gedebudgetteerde sector :

- Leningsmachtigingen vrije universiteiten 340,0

Totaal Gemeenschapsminister van Onderwijs 4.723,1

Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting

A. Gebudgetteerde Sector :

Sectie 75

Art. 52.01.03 (H);

- Toelagen aan particulieren in het kader van stadsvernieuwing 160,0

Art. 63.15.03 (H)

- Toelagen aan ondergeschikte besturen voor stadsvernieuwing 496,0

Art. 63.21

- Toelagen Stadsontwikkeling –

Sectie 78 – Monumentenzorg

Art. 51.01.03 (E)

- Aandeel van het Vlaamse Gewest in de kosten voor werken aan beschermde monumenten toebehorend aan particuliere of privé-instellingen 117,0

Art. 63.03.03 (E)

- Toelage voor de restauratie van beschermde burgerlijke monumenten en gebouwen en monumentenprijs voor modelgemeenten 211,8

(1) zie ook sub B – gedebudgetteerde sector

Art. 63.04.03 (E)

- Aandeel van het Vlaamse Gewest in de kosten voor de werken ondernomen door provinciale en lokale besturen, aan beschermde monumenten voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën 600,0

B. Gedebudgetteerde sector :

- Machtiging tot aangaan van verbintenissen voor infrastructuurwerken 380,0

Sectie 80 – Huisvesting

A. Gebudgetteerde Sector :

Art. 51.06.03 (1)

- Infrastructuur sociale woonwijken (art. 80, Huisvestingscode) 900,0

B. Gedebudgetteerde Sector :

Machtiging tot aangaan van verbintenissen

- Vlaamse Huisvestingsmaatschappij 2.000,0
- Vlaamse Landmaatschappij 2.238,0
- Woningfonds 4.000,0

Totaal Gemeenschapsminister Ruimtelijke Ordening en Huisvesting 11.102,8

Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting

A. Gebudgetteerde Sector :

Sectie 74

Art. 61.03.03 (F)

- Ruilverkavelingen 400,0

Art. 63.19.03

- Toelage van polders en wateringen voor infrastructuurwerken in het bijzonder met betrekking tot de administratieve gebouwen ZO

Art. 63.20.03 (F)

- Verbering landbouwwegen en waterh+@shouding landbouwgronden 275,0

Art. 73.20.03 (F)

- Werken aan onbevaarbare waterlopen, polders en wateringen 460,0

Sectie 76

Art. 51.80.03 (F)

- Waterleidingen en drinkwatervoorziening 450,0

Art. 63.11.03 (F)

- Toelagen Afvalstoffen 325,0

Art. 63.21.03 (F)

- Subsidies aan de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij en de Waterzuiveringsmaatschappij voor het Kustbekken 1.587,0

Art. 63.22.03 (F)

- Sanering stortterreinen 100,0

Art. 73.81.03 (F)

- Moerriool langs Albertkanaal 590

(1) 53,2 mio zou worden overgeheveld naar het economisch niet verdeeld nieuw artikel 01.01.03, dat niet op het investeringsprogramma is opgenomen.

Art. 73.82.03 (F)

- Alle kosten verbonden aan de aanleg, de uitrusting, de instandhouding en het onderhoud van een kwantitatief en kwalitatief grondwatermeetnet in het Vlaamse Gewest. Inbegrepen de grondaankoop, terreinuitrusting en pompproeven. De aankoop van eenvoudige boorapparatuur 11,0

Sectie 77

Art. 63.60.03 (F)

- Toelagen aan ondergeschikte besturen voor bosbouwkundige werken (pro memorie) -

Art. 63.61.03 (F)

- Toelagen aan ondergeschikte besturen
 - a) voor de aankoop van groengebieden en van terreinen bestemd voor de aanleg van openbare groene ruimten ;
 - b) voor beplantingswerken, aanleg van groene ruimten en verrichtingen inzake bosbouw en natuurbehoud krachtens artikel 4,16" tot en met 1" van het koninklijk besluit van 23 juli 1981 38,6

Art. 71.60.03 (F)

- Verwerving van bossen, duinen (pro memorie) -

Art. 71.61.03 (F)

- Verwervingen van bossen, groengebieden, natuurgebieden, viswaters en gronden voor de aanleg van openbare groene ruimten 200,0

Art. 73.60.03 (F)

- Investeringsuitgaven voor produktievermeerdering van bossen (pro memorie) -

Art. 73.61.03 (F)

- Investeringsuitgaven van alle aard in verband met de aanleg, de instandhouding en de verbetering van openbare groene ruimten, bossen, groengebieden, natuurreservaten en viswaters van het Gewest en in verband met tot deze domeinen behorende inrichtingen en constructies 50,0

Sector 17 - Volksgezondheid

Art. 73.82.03 (F)

- Grote waterbouwkundige werken van nationaal belang 2650

Totaal Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting 4.168,6

Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt

A. Gebudgetteerde Sector :

Sectie 85

Art. 51.81.03 (H)

- Slachthuizen 19,0

Art. 63.02.03 (H)

- Subsidies voor werken aan kerken, en . . . (met uitzondering van de beschermde) 53,8

Art. 63.08.03 (H)

- Kleine toelagen voor werken ondergeschikte besturen 370

Art. 63.09.03 (H)

- Subsidies voor werken aan lekenhuizen 10,1

B. Gedebudgetteerde Sector :

Machtiging voor subsidies van werken voor ondergeschikte besturen 2.010,0

Totaal Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt 2.095,9

Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer

1. Openbare Werken

Gebudgetteerde sector

Art. 74.01.

- Aankoop duurzame goederen. Inbegrepen uitrusting Wegenfonds 211,1

Art. 51.02

- Beplantingswerken, proefaanplantingen en aanleg van groene ruimten op private eigendommen 3,0

Art. 51.05

- Investeringsstoelage aan de N.V. Zeekanaal voor moderniseringswerken en 204,0

Art. 53.01

- Kanaal Gent-Terneuzen, aanpassingen aan de sluis te Terneuzen en haar toegangswegen - Zeeschelde - Schelde-Rijnverbinding 395,0

Art. 63.02

- Subsidies aan ondergeschikte openbare besturen onderworpen aan het toezicht van het Ministerie van Justitie -

Art. 63.03

- Vergoedingen voor oorlogsschade -

Art. 63.05

- Toelagen ingevolge een erkende natuurramp -

Art. 63.07

- Herstel van de oorlogsschade in uitvoering van de wet van 5 juli 1948 -

Art. 63.08

- Toelagen van 250.000 franken minder betreffende herstel van oorlogsschade -

Art. 63.14

- Rijkstegemoetkoming voor werken uitgevoerd in de door de lagere openbare besturen beheerde havens 320,0

Art. 63.15

- Toelagen voor de door het Rijk bevolen verplaatsing van gas- en elektriciteitsinstallaties en rioleringen 60,0

Art. 71.05

- Aankoop van gronden met het oog op werken aan de waterlopen, aan de kust, aan de zeehavens en aan hun toegangswegen 45,0

Art. 73.03

- Waterlopen 1.200,0

Art. 73.04

- Kust, Zeehavens en hun toegangswegen . . 5.220,0

Art. 73.06

- Uitgaven voor door oorlogsfeiten berokkende schade aan de kust, aan waterwegen, herstellen van het natuur- en stedschoon 15,0

Art. 73.08.

- Werken tot uitbreiding, modernisering en uitrusting van de haven van Zeebrugge 1.760,0

Art. 73.12

- Toeristische uitrusting 0

Art. 73.15

- Oprichting installaties voor de oplossing van de informatie- en automatisatieproblemen in verband met het waterwegen- en wegennet 43,0

Art. 73.19

- Buitengewone onderhoudswerken door het bestuur voor elektriciteit en elektro-mechanica aan installaties op de waterwegen 60,0

Art. 73.20

- Bijkomend programma voor werken – verbeteringswerken aan de waterwegen 100,0

Art. 73.21.

- Buitengewone onderhoudswerken door het Bestuur der waterwegen, met inbegrip herstel der schade veroorzaakt door stormen en overstromingen 545,0

Art. 01.07.

- Versterking dijken en waterbeheersingswerken 640,0
- Wegenfonds

Art. 73.22 (ex art. 53301)

- Aanleg, inrichting en uitrusting. Uitrusting wegen 4.329,7

Art. 72.23 (ex art. 53303)

- Oprichting van elektr. en elektr. inrichtingen 725,0

Art. 73.24 (ex art. 53308)

- Aanpassings- en moderniseringswerken kruispunten (eventueel samen te voegen met artikel „Aanleg ...) 393,0

Art. 73.25 (ex art. 53305)

- Gebouwen voor exploiteren en onderhouden van autowegen 34,0

Regie der Gebouwen

Art. 71.06

- Bouwen, verbouwen en geschiktmaking (ex art. 533.01) 208,0

Totaal Openbare Werken 16.510,8

2.Verkeerswezen

Gebudgetteerde sector

Sectie 51 – Bestuur van het Vervoer

Art. 51.11

- Trammaatschappijen en N.M.V.B. : signalisatie van de overwegen op tramlijnen 479

Art. 81.28

- Bevordering van het stedelijk en interstedelijk secundair vervoer 1.411,4

Art. 81.29

– Bouwkosten van schuilplaatsen voor reizigers 13,2

Sectie 53 – Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart

Art. 73.01.

– Zeewezen : gebouwen, werken 10,0

Art. 73.04.

– Verwijdering van scheepswrakken in de maritieme toegangswegen naar de Belgische havens 1,0

Art. 74.17.

– Inrichting van een radarketen met televerbindingssysteem langs de Schelde en de kust 400,0

Art. 74.25.

– Bouw van varende eenheden met inbegrip van de aanpassing, vernieuwing en modernisering van de uitrusting 220,0

Art. 74.26.

– Bebakening van de maritieme toegangswegen naar de havens 38,0

Totaal Verkeerswezen 2.098,5

Totaal Openbare Werken en Verkeer 18.609,3

V. VASTLEGGINGSMACHTIGINGEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1989

Buiten het Investeringsprogramma worden in totaal voor 29.386,5 miljoen frank de volgende vastleggingsmachtigingen door het begrotingsdecreet toegestaan :

a) met betrekking tot de huisvestigingspremies : 3.000 miljoen frank ;

b) met betrekking tot het Fonds voor Onderwijs en Vorming : 200,3 miljoen frank

c) met betrekking tot het Bijzonder Fonds Crisissituaties inzake onderwijs : 200 miljoen frank

d) met betrekking tot Economische Expansie, F.E.E.R.R., Grote Ondernemingen : 5.000 miljoen frank

e) met betrekking tot Economische Expansie, F.E.E.R.R., K.M.O. : 3.000 miljoen frank

f) met betrekking tot Economische Expansie, R.O.F., Grote Ondernemingen : 4.000 miljoen frank

g) met betrekking tot Economische Expansie, R.O.F., K.M.O. : 940 miljoen frank

h) met betrekking tot het F.I.T. : 1.250 miljoen frank

i) met betrekking tot het F.I.O.V. : 2.450 miljoen frank

j) met betrekking tot het Fonds Scheepsbouw : 3.500 miljoen frank

k) met betrekking tot Economische Expansie : F.E.E.R.R., Economische Zaken : 1.094,5 miljoen frank

1) met betrekking tot Economische Expansie, F.E.E.R.R., Middenstand : 256,7 miljoen frank

m) met betrekking tot het F.E.E.R.R., Verkeerswezen :
495 miljoen frank

n) met betrekking tot het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur : 2.000,0 miljoen frank

o) met betrekking tot het Investeringsfonds : 1.000 miljoen frank

p) met betrekking tot het Bijzonder Investeringsfonds :
1.000 miljoen frank.

Brussel, 12 april 1989

***De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting,***

G. GEENS
